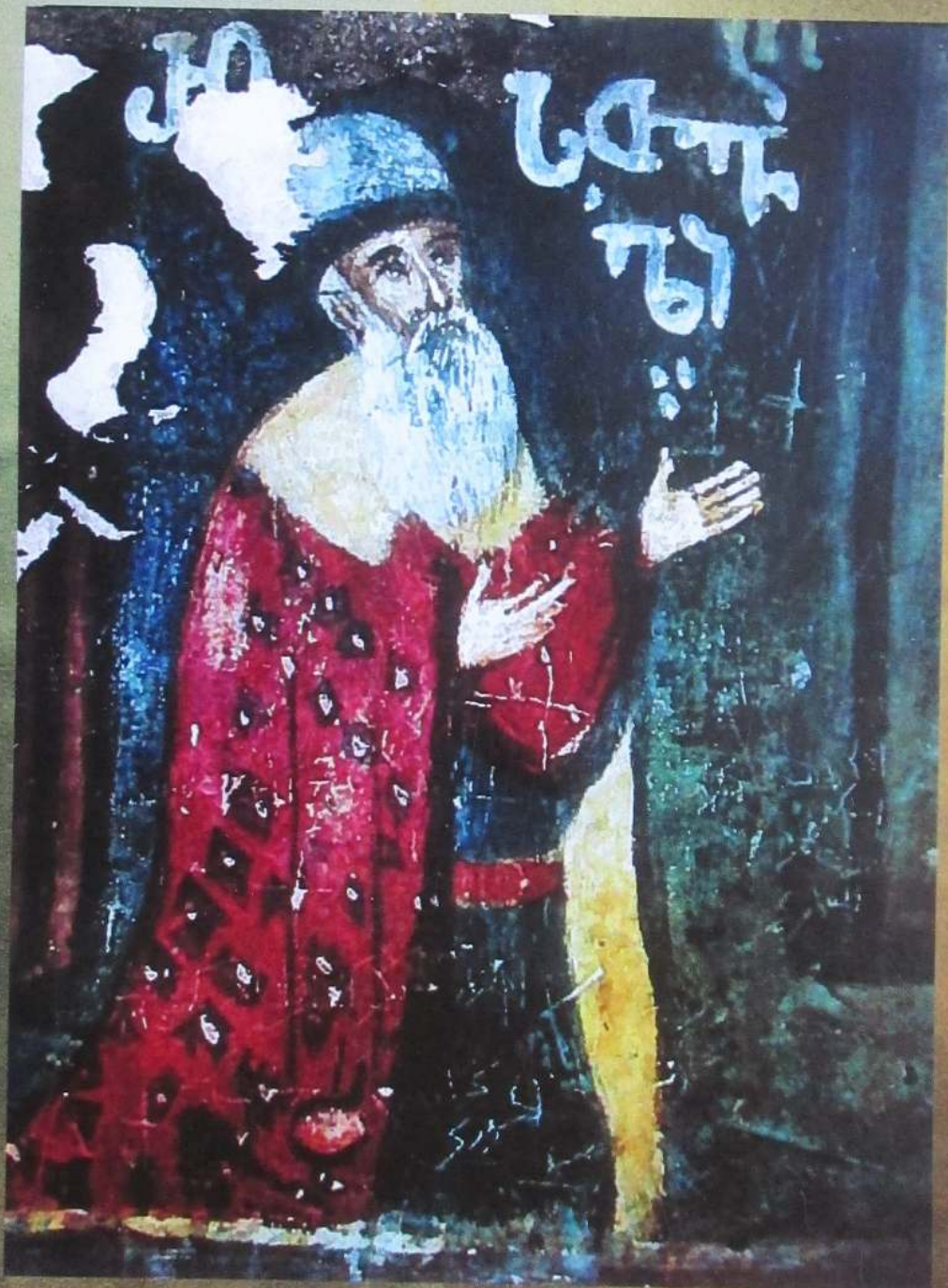
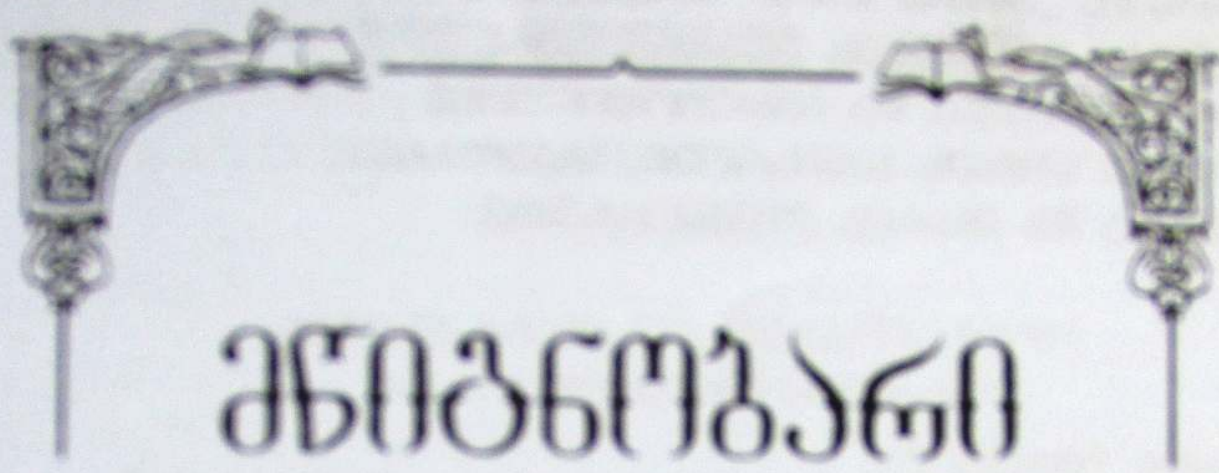

მწიგნობარი

'16

850

მნიშვნეობანი

'16

სამედიცინო
 მეცნიერებების
 სახელმწიფო
 უნივერსიტეტი
 მედიცინის
 ფაკულტეტი
 ქიმიკი

კამბედი
 1980 წლებიდან

თბილისი
 2016

რაულ ჩაგუნავა, „შუშანიკის წამების“ ქართულ-სომხური
ვერსიების ურთიერთდამოკიდებულებისათვის ----- 143

ლალი ოსეფაშვილი, გალობათა ილუსტრირების
საკითხი ჯრუჭის ფსალმუნის მინიატურებში ----- 150

საიუბილეო მისალმება

მზექალა შანიძე, ღვანლმოსილი მეცნიერი
ზურაბ ჭუმბურიძე - 90 ----- 168

გეჭდური წიგნის ისტორია

ნინო ხვედელიძე, პირველი წიგნმბეჭდავები
საფრანგეთში და ეტიენების საგამომცემლო სახლი ----- 171

ყალბით და ფუნჯით

მარინა ბაჩეჩილაძე, დავით (დუდა) გაბაშვილი ----- 187

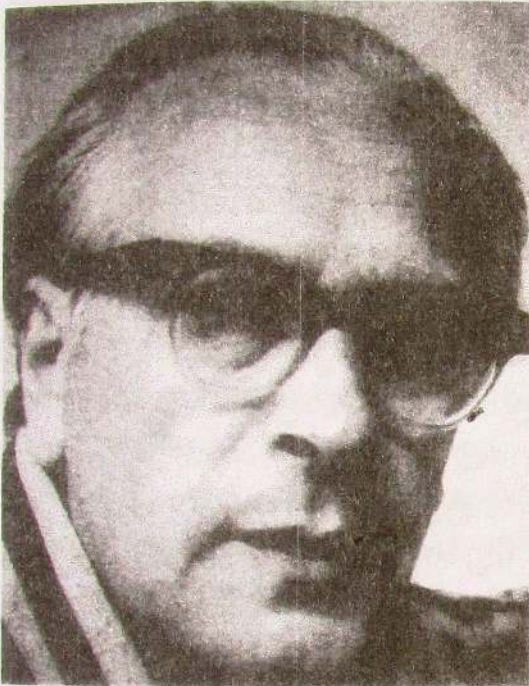
ძრონიკა

ნაირა გორაშვილი, ერთი დაუვინყარი დღე ----- 201

მარიამ ბაჩუჩილაძე

დავით (დუდა) გაბაშვილი (1914-1995)

მხატვარ დავით (დუდა) გაბაშვილის შემოქმედებას ქართული სახვითი ხელოვნების ისტორიაში განსაკუთრებული ადგილი აქვს დამკვიდრებული. მის მიერ შესრულებული ნამუშევრები რაოდენობრივად ბევრი არ არის, მაგრამ მკაფიოდ გამოხატული ინდივიდუალობით, რაფინირებული, დახვეწილი გემოვნებით, პროფესიული ოსტატობითა და მაღალი მხატვრული დონითაა გამორჩეული.

დ. გაბაშვილი სახვითი ხელოვნების ყველა დარგში მოღვაწეობდა, ქმნიდა დაზგურ და მინიატურულ ქანდაკებებს, ფერწერულ ტილოებს, გრაფიკულ ნაწარმოებებს, პლაკატებს, ექსლიბრისებს, აფორმებდა ნიგნებს. მის მიერ განხორციელებული ყველა ქმნილება ნახვისთანავე იპყრობს მაყურებლის ყურადღებას და წარუშლელ შთაბეჭდილებას უტოვებს მეხსიერებაში.

დავით გაბაშვილს ხატვისადმი ინტერესი ბავშვობის ასაკიდანვე გამოუმჟღავნებია. უმაღლესი განათლების მისაღებად თავდაპირველად თბილისის სამშენებლო ტექნიკუმის ხუროთმოძღვრულ განყოფილებაზე ჩაუბარებია, სადაც 1930-1933 წლებში უსწავლია. შემდგომ კი სამხატვრო განათლების მიღება განუზრახავს და 1934-1939 წლებში თბილისის სამხატვრო აკადემიის გრაფიკის ფა-

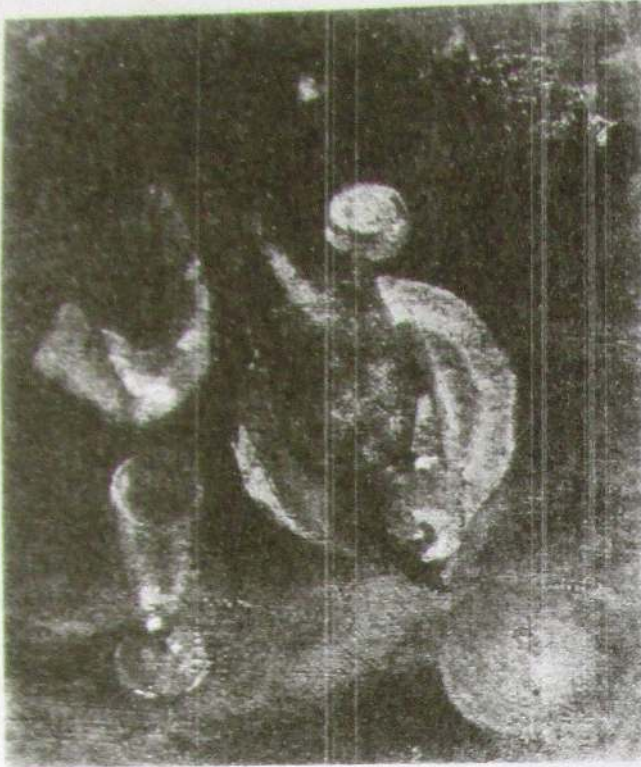
კულტეტზე გაუგრძელებია სწავლა. მის პროფესიონალ მხატვრად ჩამოყალიბებაში კი აკადემიაში მოღვაწე შესანიშნავ პედაგოგს იოსებ შარლემანს მიუღია დიდი წვლილი.

1939-1944 წლებში დუდა გაბაშვილი ამავე უმაღლესი სასწავლებლის ასპირანტი ხდება. 1944-1947 წლებში თბილისის სამხატვრო აკადემიის უფროსი მასწავლებელია. 1967 წლიდან – ხატვის კათედრის პროფესორი, ხოლო 1974 წლიდან – ხატვის კათედრის გამგე. 1985 წელს მას საქართველოს სახალხო მხატვრის წოდება მიენიჭა.

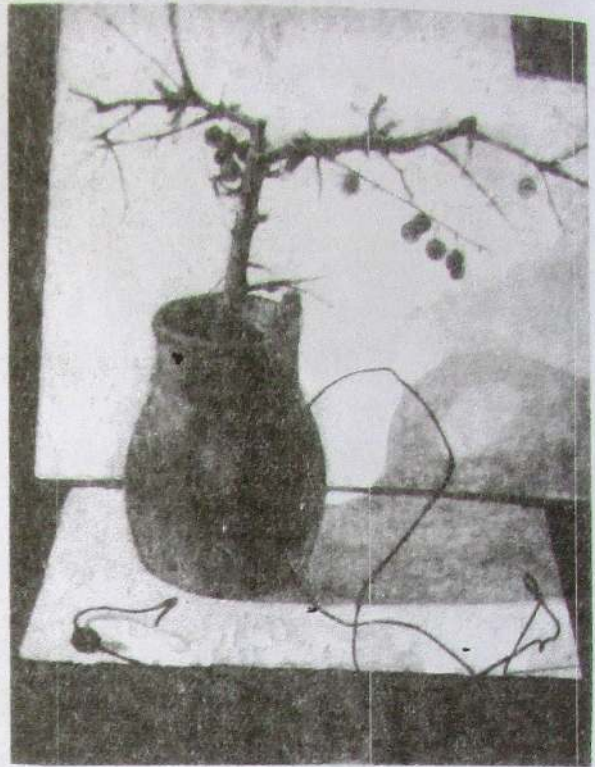
ამჟამად ჩვენ ძირითადად დავით გაბაშვილის გრაფიკის დარგში შესრულებულ ნაწარმოებებს გადავავლებთ თვალს, განსაკუთრებულად კი, ნიგნის გრაფიკას, პლაკატსა და ექსლიბრიტებზე შვჩერდებით.

თბილისის სამხატვრო აკადემიაში დაარსებიდან 1930-იანი წლების აღზრდილთა გვარ-სახელებს თუ გადავხედავთ, მაშინვე დავრწმუნდებით იმ სკოლის მიზანსა და უაღრესად დიდ მნიშვნელობაში, რაც ამ სასწავლებლის დამაარსებლებს თავიდანვე ჰქონდათ გააზრებული. „ხე ნაყოფით შეიცნობაო“ – თქმულა და სწორედ ასეთი დიდი ნაყოფი გამოიღო თბილისის სამხატვრო აკადემიაში აღზრდილთა თაობებმა, მათ ვინც შეძლეს და განათლება მიღება მისი დამაარსებლების, შესანიშნავი მხატვრებისა და პედაგოგების ხელში როგორებიც იყვნენ: გიორგი ჩუბინაშვილი, იოსებ შარლემანი, ევგენი ლანსერე, ჰენრიჰ ჰრინევსკი, გიგო გაბაშვილი, იაკობ ნიკოლაძე, ელიშე თათევეოსიანი და სხვები.

ქართული სახვითი ხელოვნების ისტორიაში იოსებ შარლემანისა და ევგენი ლანსერეს მიერ აღზრდილმა გრაფიკოსმა მხატვრებმა მაღალი პროფესიონალიზმითა და ინდივიდუალური გამომსახველობითი ენით მყარი ნიადაგი შეუქმნეს საქართველოსთვის ამ დარგის – გრაფიკის – წარმატებით განვითარებას. ხელოვნებათმცოდნე მერი კარბელაშვილი აღნიშნავდა რა კონკრეტულად იოსებ შარლემანის დამსახურებას დუდა გაბაშვილის „მხატვრად ქცევის“ პროცესში, წერდა: „აკადემიაში სწავლისას განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი იყო ი. ა. შარლემანის ხელმძღვანელობა. სწორედ ი. ა. შარლემანი იყო ის ადამიანი, რომლის რჩევა დიდად მნიშვნელოვანი იყო დ. გაბაშვილის – მხატვრის ჩამოყალიბებისათვის, ისევე როგორც ბევრი სხვა მხატვრისათვისაც, ვისაც ის ასწავლიდა. უდიდეს მთაბეჭდილებას სტოვებდა ი. შარლემანი – პედაგოგი და ადამიანი,

ნატურმორტი თევზით (1936 წ.).

ქოთანი ტყემლით (1955 წ.).

ნებით გამოირჩევა და მისი ნამუშევრები მაღალი ესთეტიკური, რაფინირებული ფორმებით ხასიათდება, რომელ დარგსა თუ ჟანრშიც არ უნდა იყოს იგი განხორციელებული.

დუდა გაბაშვილი დაზგური ფერწერული და გრაფიკული ნამუშევრებისთვის სხვადასხვა თემატიკას ირჩევს. მიმართავს როგორც ისტორიულ, ასევე ყოფით ჟანრს, ქმნის პეიზაჟებს, პორტრეტებს, ანიმალისტურ ნამუშევრებს, ნატურმორტებს, შიშველ ფიგურებს; ასრულებს აბსტრაქტულ ნამუშევრებს.

ხატავს სხვადასხვა მასალაში, ფერწერაში იყენებს ზეთისა და ტემპერის საღებავებს; გრაფიკაში – აკვარელს, ფანქარს, ტუშს, გუაშს, ნახშირს, სანგინას; მაღალპროფესიულად აქვს ათვისებული გრაფიკული ბეჭდვის – ოფორტისა და ლითოგრაფიის ტექნიკები; ხატავს ტილოზე, მუყაოზე, ქაღალდზე, ქმნის დაზგურ ქანდაკებებს, ძერწავს თიხაში, აკეთებს ყალიბებს და თაბაშირში ჩამოსახამს მათ. ხშირად თაბაშირის სკულპტურებს ფარავს საღებავით, რომლის ფერის შერჩევითაც აღქმისთვის ამძაფრებს გამოსახულებიდან მისაღები ემოციის ეფექტს. ღებულობს მისთვის საჭირო მასალის (მარმარილოს, ქვის, ბრინჯაოს) ფაქტურის იმიტაციას. ზოგ შემთხვევაში ახდენს მათ ჩამოსახმას ბრინჯაოში (დავით კაკაბაძის ბიუსტი და დავით კაკაბაძის საფლავისთვის შექმნილი სკულპტურა).

კერპი (1940-1945 წ.წ.).

ინგას პორტრეტი (1987 წ.).

რა. 1967წ.). ქმნის ასევე ბზის ხეში გამოკვეთილ მინიატურულ ქანდაკებებს.

იგი ძირითადად ხელოვნებასთან დაკავშირებულ, სამეცნიერო ხასიათის ლიტერატურას და კლასიკურ ლიტერატურულ ნაწარმოებებს აფორმებს. წიგნებისთვის ხელოვანი მხოლოდ მაკეტის მხატვრულ ელემენტებს ქმნის, მათ ილუსტრაცირებას არ მიმართავს. დ. გაბაშვილი წიგნის მხატვრობაში ძირითადად 1940-იანი წლებიდან ებმება და ამ სფეროში 1990-იანი წლებამდე მოღვაწეობს. გააფორმა ვახტანგ ბერიძის – „სამცხის ხუროთმოძღვრული ძეგლები“ (1947 წ.), „ძველი ქართული ხუროთმოძღვრება“ (1956 წ.), „თბილისის ხუროთმოძღვრება. 1801-1917 წლები“ (1960 წ.); ოთარ ფირალიშვილის „ბობნევის ეკლესიის მოხატულობა“ (1951) და „ყინწვისის მოხატულობა“ (1978 წ.); ვახტანგ დოლიძისა და რენე შმერლინგის „საქართველოს სამხედრო გზა“ (1959); შოთა რუსთაველის „ვეფხისტყაოსანი“ (1986წ.); ჯოვანი ბოკაჩოს „დეკამერონი“ (1954წ.); მხატვართა ნამუშევრების ალბომები – ირაკლი გამრეკელის (1954წ.), დავით კაკაბაძის (1966წ.). მუშაობდა „ქართული საბ-

ვახტანგ ბერიძე – „ქველი ქართული ხუროთმოძღვრება“, ყდა (1956 წ.).

ილია ჭავჭავაძე – „რჩეული ორ ნიგნად“, ტიტული (1984 წ.).

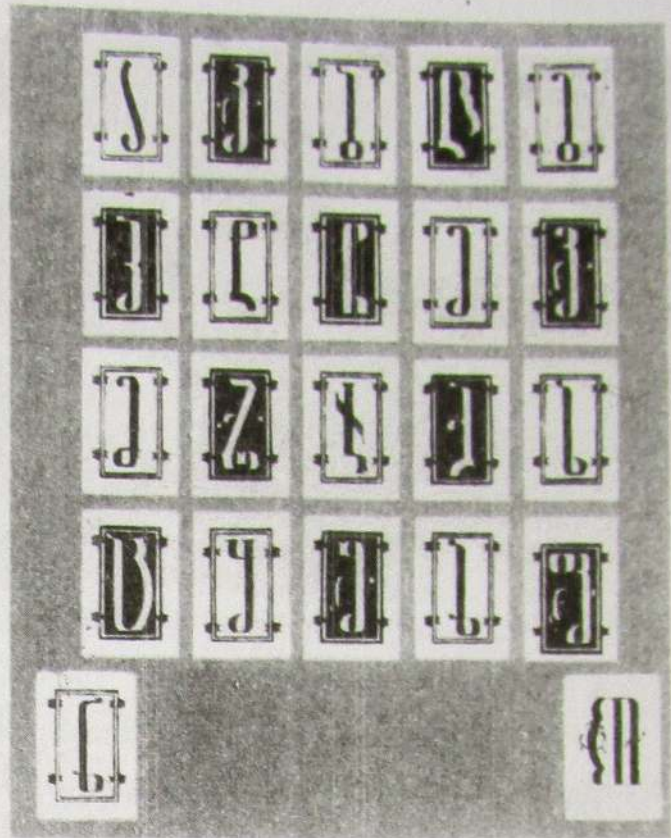
ჭოთა ენციკლოპედიის“ გაფორმებაზე, შექმნა ყდის, ტიტულ-კონტრტიტულის, საინციალო ასო-ნიშანთა ესკიზები¹.

მის მიერ გაფორმებულ ნიგნებს, ისევე როგორც ყველა სხვა ქმნილებებს, გამორჩეული დახვეწილობა ახასიათებს. მხატვრული შრიფტი ყველა კონკრეტული გამოცემისთვის ინდივიდუალურია, ესადაგება ნიგნის შინაარსს – ჩამოქნილი, აკადემური და ქვის რელიეფივით მკაცრია, როდესაც ესა თუ ის გამოცემა ქართულ არქიტექტურულ ძეგლებს ეხება, ძირითადად ორხაზოვან ასო-ნიშნებს იყენებს და მათ „სხეულებს“ უფრო ემოციურს და მეტყველს ხდის შრიფტის ჩამოსხმულ ფორმებში მცირე მხატვრული ნიუანსების შეტანით, ამას კი უფრო იმ შემთხვევაში აკეთებს როცა პოეზიასთან აქვს საქმე (იხ. მურმან ლებანიძის „რჩეული“ (1983წ.), ილია ჭავჭავაძის „რჩეული ორ ნიგნად“ (1984წ.) და „ლირიკა“ (1988წ.), დავით გურამიშვილის „დავითიანი“ (1986წ.), ვაჟა-ფშაველას „ლირიკა“ (1988წ.), აკაკი წერეთელი „ლირიკა“ (1989წ.).

¹ ქართული საბჭოთა ენციკლოპედიის გაფორმებაზე გამოცხადებული კონკურსის შემდგომ ნიგნის მხატვრობა ვლადიმერ გრიგოლიას დაუკვეთეს.

მურმან ლებანიძე – „რჩეული“,
სუპერი (1983 წ.).

ქართული ანბანის გარნიტური
(1970-იანი წ. წ.).

გარდა წიგნის მხატვრული ელემენტებისა, ცალკე, დამოუკიდებელ კომპოზიციებად აქვს შესრულებული ქართული შრიფტის გარნიტურებიც.

მნიშვნელოვანია დუდა გაბაშვილის მიერ გრაფიკული ხელოვნების მონუმენტური სახეობის – პლაკატის ხელოვნებაში შეტანილი წვლილიც.

პლაკატზე მუშაობას სტუდენტობის წლებშივე იწყებს. შოთა რუსთაველის 750 წლის საიუბილეოდ ქმნის ძალზე მნიშვნელოვან ნამუშევარს. განსაკუთრებით აქტიურად კი პლაკატის ხელოვნებას მეორე მსოფლიო ომის პერიოდში მიმართავს. იმ წლების პლაკატები, მიუხედავად შინაარსის სიმძაფრისა, მხატვრის მახვილგონივრული ხედვით და კარიკატურული ნიუანსების ჩართვით ძალზე ეფექტურ და დასამახსოვრებელ ნამუშევრებად წარმოგვიდგებიან აგიტაციური დანიშნულების ომის თემასთან დაკავშირებულ პლაკატებზე, ფაშიტ დამპყრობელთა გამარყელებული გამოსახვით ინგრევა მითი მათი ძლევამოსილების შესახებ. მნიშვნელოვანი პლაკატებია: „Будем бить“ (1942წ.), „Не болтай“ (1942წ.), „მესამე იმპერიის“ აპოთეოზი“ (1942წ.).

პლაკატი „მესამე იმპერიის“ აპოთეოზი (1942 წ.).

კომპოზიცია პლაკატისთვის „ჰენრიხ VIII“ (1941 წ.).

გარდა პოლიტიკურისა, მხატვარი წლების მანძილზე ქმნიდა სხვადასხვა თემატიკასთან დაკავშირებულ სააგიტაციო, სარეკლამო (პლაკატი „ღვინო“) თუ კულტურული ღონისძიებებისთვის განკუთვნილ პლაკატებს (ღია ცის ქვეშ მუზეუმის გახსნასთან დაკავშირებული პლაკატები – „პარკ-მუზეუმი“, 1978წ.), მხატვართა გამოფენებისთვის („დავით კაკაბაძის სურათების გამოფენა“, 1959წ.), აფიშებს სპექტაკლებისთვის (შექსპირის პიესისთვის – „ჰენრიხ III“).

დუდა გაბაშვილის შემოქმედებაში არც გრაფიკის მინიატურული სახეა ექსლიბრისი არაა უცხო.¹ ექსლიბრისების კეთება

1 ზემოთ უკვე გვექონდა საუბარი სამხატვრო აკადემიის პედაგოგებზე და მათ შორის ბ-ნი დუდასგან განსაკუთრებული სიტბოთი მოხსენიებულ იოსებ შარლემანის დამსახურებაზე მის მხატვრად ჩამოყალიბებაში. სწორედ ი. შარლემანის დავალება ყოფილა სტუდენტთათვის ექსლიბრისის ხელოვნებისადმი განსაკუთრებული ყურადღების მიპყრობა.

ჩემი შეხვედრა მხატვარ დუდა გაბაშვილთან 1987 წლის 2 აპრილს, სწორედ ექსლიბრისის გამო შედგა. იმ პერიოდში სადისერტაციო ნაშრომზე ვმუშაობდი და ხელოვნებათმცოდნე ფლორ დევდარიანმა თავისი ახლობლის, მხატვარ გივი ჯაფარიძის მცირე კოლექცია მომიტანა შესასწავლად. გივი ჯაფარიძე ბატონი დუდას სტუდენტობის დროს სწავლობდა აკადემიაში და მეორე მსოფლიო ომში დაიღუპა. მის კოლექციაში დაახლოებით სამ ათეულამდე ნიგნის ნიშანი იყო და ჩემთვის რამდენიმე სრულიად უცნობი ნიმუშიც იყო წარმოადგენილი. სწორედ ამ ნიგნის ნიშანთა ავტორების დასადგენად ვთხოვე დახმარება ბ-ნ დუდას და რაოდენ სასიამოვნო სიურპრიზი აღმოჩნდა, რომ ამ კოლექციაში მის მიერ სტუდენტობის წლებში შესრულებული რამდენიმე ექსლიბრისიც აღმოჩნდა, რომელიც თვითონაც კი აღარ ჰქონდა შემორჩენილი.

მხატვარს სტუდენტობისას დაუნ-
 ყია, რადგან თურმე თავად ექსლიბ-
 რისის შესანიშნავი ოსტატები, მისი
 პედაგოგები ევგენი ლანსერე და
 იოსებ შერლემანი, სავალდებულო
 საცდელ-სავარჯიშო დავალებად აძ-
 ლევდნენ თავიანთ აღსაზრდელებს
 ამ მინიატურული გრაფიკული ნიმუ-
 შების შექმნას, რადგან თვლიდნენ,
 რომ გრაფიკის ამ იშვიათი სახეობის
 შესრულებისას დამწყებ მხატვარს
 გრაფიკოსისთვის აუცილებელი
 კომპოზიციის აგების ლაკონურო-
 ბით და გამოსახველობით მკაფიო-
 ების მიღწევის უნარი უვითარდე-
 ბოდა. ექსლიბრისზე შრიფტისა და
 ზუსტად მოძებნილი სახვითი ელე-
 მენტების შერჩევით, ნიგნის ნიშნის
 მფლობელის ხასიათისა და პიროვ-
 ნული ინტერესების გამოხატვის
 უნარის გამომუშავებას ავალდებულებდა ახლად ფეხადგმულ შე-
 მოქმედთ. ეს კი ხვეწდა და აყალიბებდა მათს გრაფიკულ ხელწერას
 და აზროვნებას. სწორედ სტუდენტობის დროს – 1933-39 წლებში
 – შეუსრულებია დუდა გაბაშვილს ისინი.

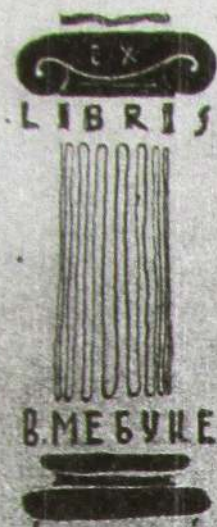

პლაკატი შოთა
 რუსთაველის სახელობის
 თეატრის სპექტაკლისთვის
 „ჰენრიხ VIII“ (1941 წ.).

დუდა გაბაშვილის ნიგნის ნიშნებისათვის დამახასიათებელია
 ექსლიბრისის მფლობელის პროფესიისა და ხასიათის მახვილგო-
 ნივრული ხერხებით გამოვლენა და კომპოზიციის მარტივი ფორმით
 გადანყვეტა, გამომგონებლობის საოცარი უნარი, ზოგ შემთხვევაში
 თბილი და დახვეწილი იუმორითაც რომ არის შეზავებული.

ექსლიბრისების კომპოზიციების აზრის ჩანვდომა მარტივად,
 ერთი დანახვისთანავე არის შესაძლებელი და მყისიერად „გასა-
 შიფრი“. კონკრეტულ პირთა პროფესიული თუ სახასიათო ნიშნე-
 ბის ამოცნობა მახვილგონივრულად შერჩეული ნახატით მიიღწევა.

არქიტექტორ ვ. მეზუკესათვის შექმნილ ნიგნის ნიშანზე მხო-
 ლოდ ერთ ელემენტს – იონიურ კოლონას გამოსახავს. ექსლიბრისი
 ჩანახატისებური, ნაჩქარევი მონახაზის სახითაა შესრულებული,
 რომელშიც თითქოსდა ურთიერთშეჯერებულია ნამიერებისა და

ექსლიბრისი არქიტექტორ
ვ. მეზუკესათვის (1934 წ.).

მარადიულობის თანაარსებობის გან-
ცდა. ფაქიზ კონტურებში შენარჩუნე-
ბულია დახვენილი არქიტექტურული
ორნამენტის ესთეტიკური ღირსება.
კოლონის ბაზისისა და სვეტისთავის
გამოსახულება სილუეტური მინიმ-
უმების დონეზეა გადმოცემული. ეს
ელემენტები თავ-ბოლოში კრავენ
კომპოზიციას და დასრულებულობას
სძენენ. იოლად ნასაკითხი შრიფტიც
ნათლად აღსაქმელია, მისი ფორმები
ორგანულად ერწყმის კოლონის ლილ-
ვების ჩამოქნილ კონტურებს. ასო-ნი-
შანთა „მსხვილი სხეულის“ შავი ფერი
კი კოლონის კაპიტელისა ბაზისის
შავი ლაქის შესატყვისი ხდება და ისე
ერწყმის გამოსახულებას თითქოს
მისი ორგანულად შემადგენელი ნა-

წილი იყოს. ამ მარტივად გადანყვეტილ ნახატივით მნახველისთვის
ძალზე მარტივი ამოსაცნობი ხდება ექსლიბრისის მფლობელი პი-
როვნების პროფესია.

დუდა გაბაშვილს საკუთარი ბიბლიოთეკისთვის რამდენიმე ექს-
ლიბრისი აქვს შექმნილი. ერთ-ერთზე მჯდომარე ქალის ფიგურაა
გამოსახული. ქალის სილუეტი თეთრ ფონზე შავი ფერითაა „დას-
მული“, სხეული გამარტივებულია, სქემატურობამდეა დაყვანილი,
სიბრტყობრივად გამოსახული. ფიგურა თითქოს გაქვავებულია,
ეგვიპტური სკულპტურის ასოციაციას ბადებს. დახვენილ, სტატი-
კური ფიგურის ფორმას ესადაგება მის წინ გამოსახული ლარნა-
კი, რომლის ყელიდანაც ყვავილის ღეროა ამოზრდილი. დეკორის
ელემენტად აღქმულ ამ მარტივი მოხაზულობის გამოსახულებას
სიცოცხლის მუხტი შემოაქვს. მცენარის ამოზრდილი ღეროს ზეაღ-
მართული ტანი, ტალღისებური მოხაზულობით თითქოსდა ამოზ-
რავებს ნახატს. აქეთ-იქით რიტმული მონაცვლეობითობით ამოზ-
რდილი კვირტები, ყვავილების ღეროსა და ქალის ფიგურას შორის
მოქცეულ თეთრ სიბრტყეზე გამოსახულ, სიტყვა ექსლიბრისის ლა-
თინური შრიფტის ფორმებს ეპასუხება, რომლის განლაგება მკაც-
რი სიმეტრიულობითაა დაცული, მაგრამ ასოთა მოხაზულობაში

ექსლიბრისი საკუთარი ბიბლიოთეკისთვის (1934 წ.).

შეტანილი, გათამაშებული ნოუანსები ანელებს შრიფტის სიმკაცრეს და ღეროსთან ურთიერთშერწყმით აცოცხლებს კომპოზიციას. შრიფტისა და ღეროს კავშირს კიდევ უფრო უსვამს ხაზს ღეროს ზედა, ბოლო კვირტის მარცხნივ გადახრა, რითაც შიგნისკენ წარმართება მოძრაობა. ძირითადად კი ამ ექსლიბრისის კომპოზიციაში შენარჩუნებულია ლაკონური, მკაცრი ხასიათი, რასაც ხელს უწყობს ოთხკუთხა მსხვილი შავი ზოლით შემოსაზღვრული ორმაგი ჩარჩო, ხოლო ქვედა მახვილ შავ ზოლებს შორის მოქცეულ თეთრ არეზე მფლობელის გვარის აღმნიშვნელი ლათინური შრიფტი, ნახატის საერთო მკაცრი ხასიათიდან გამომდინარეობს და მთელი კომპოზიციის საყრდენს წარმოადგენს. შავ-თეთრის ლაქობრივი ურთიერთშეპირისპირებით სიბრტყობრივი ნახატი დამლისებურ ხასიათის იღებს.

იგივე კომპოზიცია მხატვარს ოფორტის ტექნიკაში აქვს განხორციელებული. ტუშით შესრულებული ორიგინალის მკაფიო კონტური, მკვეთრი ფორმები, ოფორტის ტექნიკით შექმნის დროს ექსლიბრისზე რბილი გადასვლებით და მეტი თავისუფლებით, ცხოველხატულობით იცვლება, მეტია შუქ-ჩრდილის თამაში. გვა-

ექსლიბრისი
ე. კანდელაკისთვის
(1934 წ.).

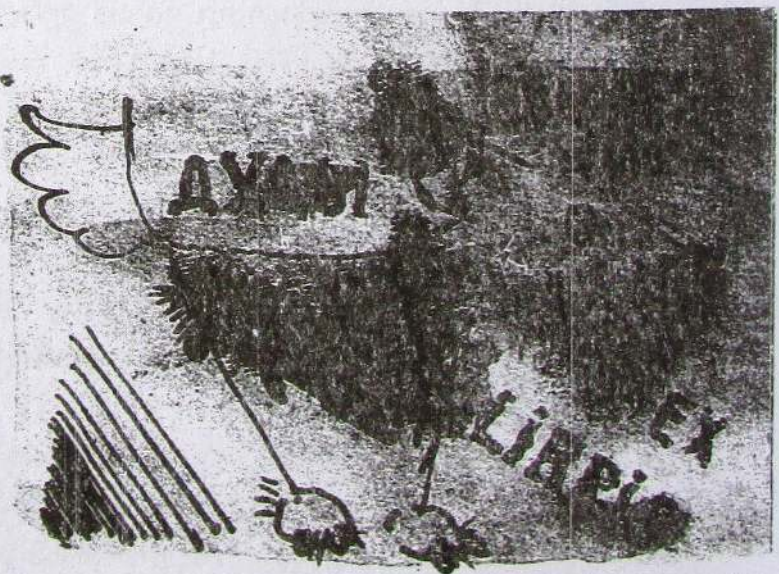
ტულ ხასიათს ატარებს. ღი. ძაღლის „სხეულზე“ პირდაპირ თითით, თავისუფლადაა დაძერწილი ლაქები, თითის ანაბეჭდებიც კია ასახული. ფონი შესრულებულია შტრიხებით, ლათინური შრიფტი განაწილებულია ამ შტრიხების პროპორციულად. კომპოზიცია არ არის მოსაზღვრული, მაგრამ ყველა ელემენტი ერთმანეთთანაა დაკავშირე-

რის აღმნიშვნელი წარწერა ქართულ ენაზეა დაწერილი, შრიფტის მოხაზულობაც უფრო „თამამია“. ის სიმკვეთრე და მკაფიოება, რაც ტუშით შექმნილ ორიგინალს აქვს, აქ იკარგება, მაგრამ მეტი უშუალოება და სიცოცხლე შეიგრძნობა, თითქოს მეტად „გაქართულდა“ და ეგვიპტელ ქალის ფიგურა მთიელ ქალს დაემსგავსა.

გამომსახველი კომპოზიციური გადანწყვეტით გამოირჩევა მოქანდაკე ე. კანდელაკისთვის შექმნილი ექსლიბრისიც, რომელზეც გამოქანდაკებული პორტრეტია გამოსახული. ლითოგრაფიის ტექნიკით შესრულებული ფიგურის რბილი ფორმები სახის ნაკვეთების მკვეთრი ამონათებებით იძერწება. კომპოზიცია მარტივია და მკაფიოდ მიანიშნებს მფლობელის პროფესიაზე.

იგივე ტექნიკით არის აგრეთვე შექმნილი საკუთარი ბიბლიოთეკის წიგნის ნიშანი, რომელიც მსუბუქ იუმორის-

ექსლიბრისზე გამოსახულია პატარა ძაღ-

ექსლიბრისი საკუთარი ბიბლიოთეკისთვის
(1934 წ.).

ბული და მეტად თავისუფალ, ცოცხალ, მჭიდროდ შეკრულ ნახატს ქმნის.

დუდა გაბაშვილის ნიგნის ნიშნებში ვლინდება მაღალი პროფესიონალიზმი, დახვეწილი გემოვნება, ექსლიბრისის სპეციფიკის ღრმა და გააზრებული წვდომის უნარი, გრაფიკული მასალის ფლობის მაღალი დონე. მხატვარი თითქოს თავის „სასარგებლოდ ეთამაშება“ გრაფიკის ტექნიკის ამა თუ იმ მასალას, მისი ნამუშევრები ექსლიბრისშიც, ისევე როგორც ზემოთ ნახსენებ სახვითი ხელოვნების ყველა სხვა სფეროში, ყოველთვის გამოიჩენს მკვეთრად გამოვლენილი ინდივიდუალური ხელწერით.

დუდა გაბაშვილის დაბადების 100 წლისთავისადმი მიძღვნილი გამოფენა.

ჩვენ ძალზე მოკლედ შევეხეთ დუდა გაბაშვილის შემოქმედებას. მისი მხატვრული მემკვიდრეობა უდაოდ დიდი საგანძურია და უფრო დიდ პოპულარიზაციას მოითხოვს.

2014 წლის 18 ნოემბერს დუდა გაბაშვილს დაბადების 100 წელი შეუსრულდა. საიუბილეო თარიღთან დაკავშირებით გიორგი ჩუბინაშვილის სახელობის ქართული ხელოვნების ისტორიისა და ძეგლთა დაცვის ეროვნული კვლევითი ცენტრის გალერეაში „Ars Georgica“ გაიმართა მხატვრის საიუბილეო გამოფენა.

სამწუხაროდ, მისი ნამუშევრების ძალზე მცირე რაოდენობა ინახება მუზეუმების ფონდებში. დღესდღეობით ნამუშევართა უმრავლესი ნაწილი მხატვრის ოჯახის საკუთრებაშია და სათუთადაცაა მოვლილი, მაგრამ წლების შემდეგ მოსალოდნელია მათი გაფანტვა-გასხვისება, რამაც, შესაძლოა, უმართავი ხასიათი მიიღოს და

კიდევ ერთი შესანიშნავი მხატვრის ნამუშევრები გამოგვეცალოს ხელიდან, რაც აუნაზღაურებელი დანაკლისი იქნება.

მხატვრის ნამუშევრები ინახება:

საქართველოს ეროვნული მუზეუმის შალვა ამირანაშვილის სახელობის ხელოვნების მუზეუმში;

დიმიტრი შვეარდნაძის სახელობის ეროვნულ გალერეაში;

კერძო კოლექციებში; მხატვრის ოჯახში.

ლიტერატურა დავით გაბაშვილის შესახებ:

მ. გაჩეჩილაძე. დავით გაბაშვილი – 100. იხ. ელექტრონული ჟურნალი „Ars Georgica“, სერია B. <http://georgianart.ge/index.php?option=com-content&view=article&id=170&Itemid=&ed=15>.

დ.ა. გაბაშვილი ბუკლეტი. სერია „საქართველოს მხატვრები“. – თბ., 1958.

მ. კარბელაშვილი. მხატვარ დავით გაბაშვილის შემოქმედება. „Ars Georgica“, სერია B, ტ.6. – 1964, გვ. 25-50, რეზიუმე ფრანგულ ენაზე; (სტატიის ელექტრ. ვერსია იხ. საიტზე: georgianart.ge).

გ. ხოშტარია. დავით გაბაშვილი, ფერწერა, გრაფიკა, ქანდაკება, აბსტრაქცია, პლაკატი, ნიგნის გრაფიკა. ტექსტი – ქართ. და ინგლ. ენებზე. – თბ., 2000.